

Voorgoed het ogenblik

Muse conNAction speelt gedichten Gerrit Kouwenaar

Yves Joris luisterde

Vele jaren geleden zond de BRT (de huidige VRT) een serie uit die handelde over de Duitse bezetting en de gevolgen voor de gewone bevolking. Die serie heette 'Secret Army' (zie www.bbc.co.uk) en vanuit mijn ooghoeken zag ik dan hoe mijn grootouders met vochtige ogen de gebeurtenissen van die tijd in hun eigen leven voorbij lieten rollen. Vooral het slotbeeld is me altijd bijgebleven: een camera toont een lange eenzame weg en de muziek was zo somber, maar toch met dat kleine sprankeltje hoop.

Waarom ik deze inleiding gebruik voor een CD en bundel om de tachtigste verjaardag van een van de grootste dichters van het Nederlandstalige grondgebied te eren? De nostalgie en gevoelige vertolkingen van de gedichten zullen bij veel mensen herinneringen ophalen.

Om Kouwenaars verjaardag te vieren heeft het Bredase duo Annemiek van de Geyn (piano) en Noortje Korst (zang) een aantal van zijn gedichten in een nieuw jasje gestoken. Het duo werkt onder de naam 'muse conNAction' (www.museconnection.nl) en maakte eerder de CD 'Teer in de tijd' die een bundeling biedt van negen gedichten van o.a. Esther Jansma, Rutger Kopland en ook al... Gerrit Kouwenaar.

De nieuwe CD telt dertien gedichten en begint met de stem van Kouwenaar zelf:

Dichters muzikanten

Dichters muzikanten – op de oude tweesprong
komen zij elkaar tegen, namen spellend van sterren
en stenen, of fluitend op halmen, psalmen van krekels
(...)

Op het einde van het gedicht mengt de piano van Annemiek zich bij de woorden van de dichter, zacht, teder alsof een te harde noot het geheel zou doen ineensinken. Terwijl de stem van Kouwenaar in het pianospel verdwijnt, laat de zang van Noortje zich horen.

In de Poëziekrant (2003/1) schreef Els Leemans: Toch zijn gedichten geen liedjes. Die zijn onderling niet verwisselbaar. Dichters en muzikanten hebben, volgens Kouwenaar, wel degelijk een eigen wereld en ander gereedschap. Maar 'op de oude tweeklank / komen zij elkaar tegen, namen spellend van sterren / en stenen, of fluitend op halmen, psalmen van krekels'. Ze laden zich op in elkaars gezelschap, om dan weer een eigen weg te gaan. Maar wie ben ik om te oordelen dat gedichten en liederen niet onderling verwisselbaar zijn? Dat ze in elkaars verlengde liggen en een toegevoegde waarde kunnen leveren, daar is deze uitgave een schoolvoorbeeld van. De donkerwarme stem van Kouwenaar horen overgaan op het frêle keelgeluid van Noortje Korst, de woorden een octaaf horen vallen, het doet je iets.

De bundel zelf is ook de moeite van het vermelden waard. Op het eerste gezicht lijkt het een handleiding voor het opstarten van een oude mazoutketel en ook bij het doorbladeren krijgt de lezer al snel de indruk dat er iets aan de hand is. De gedichten zijn onleesbaar. Bij het drukken heeft men gebruik gemaakt van het procédé van de zogenaamde blinddruk. "De teksten zijn eigenlijk niet afgedrukt. Het is een soort 'opdruk', je kunt de letters voelen. Het is de uitdrukking van de indruk van een gedicht", aldus Noortje Korst, lees ik in BN/De Stem van 25 juni. Het idee om de bundel op dergelijke manier uit te geven is ingegeven door de versregels 'alsof het gedrukt staat, witter dan leesbaar' uit Kouwenaars 'Totaal witte kamer'.

Dat de interactiviteit tussen woord, spraak en multimedia zich meer en meer laat voelen in de poëtische wereld, blijkt niet alleen uit deze CD-gedichtenbundel. Ook Tonnus Oosterhoff heeft bij zijn recentste werk een CD-rom bijgevoegd om zijn gedichten een andere dimensie te geven. In de toekomst zal poëzie zich volgens mij meer en meer gaan verwijderen van inkt en papier alleen, en de bundel 'Voorgoed het ogenblik' is voor mij een perfect voorbeeld dat een synergie met andere vormen van kunst een absolute meerwaarde kan bieden.

Vorgoed het ogenblik

Muse conNAction speelt gedichten van Gerrit Kouwenaar

13 gedichten op CD, ISBN 90-807976-1-8, € 25,-

Bestelinformatie op www.museconnection.nl